

[Arbejdsministeren]

vedindholdet i det foreliggende lovforslag, dog således, at man dels overvejer i stedet at ændre loven fra 1982, dels gør lovtæksten så præcis, at det kan forsvares at knytte de nødvendige sanktioner til den.

Svend Auken (S):

Jeg lyttede meget efter, hvad arbejdsministeren sagde om regeringens, forstår jeg, meget klare stilling til dette lovforslag. Jeg er overbevist om, at det må være mangel på opfattelsesevne hos mig, der gør, at jeg ikke er i stand til at sige, om regeringen er positivt eller negativt indstillet over for dette lovforslag. Jeg forstod, at ministeren siden juni 1982 har indhøstet mange – man fik nærmest indtryk af utallige – dårlige erfaringer med den retstilstand, som det konservative folkeparti og den daværende regering sammen med en lang række andre partier i fællesskab gennemførte. Det bliver interessant under udvalgsarbejdet at få dokumenterede eksempler på disse mange urimeligheder og disse mange ulemper, sådan at folketinget har et klart grundlag at tage stilling på. For mig at se har der hidtil i den offentlige debat ikke været fremlagt en sådan dokumentation, men når en ansvarlig minister fra folketingets talerstol kan henvise til mange sådanne eksempler, stiller sagen sig naturligvis mere alvorligt, og vi vil med stor interesse og spænding se frem til dette omfattende dokumentationsmateriale fra ministerens side – hvis det da eksisterer.

Socialdemokratiets modstand mod lovforslag mod indgåelse af eksklusivaftaler er velkendt. Eksklusivaftaler er ikke særlig udbredte i Danmark. Den meget høje organisationsprocent, vi har i Danmark, er ikke resultatet af eksklusivaftaler. De findes stort set ikke inden for det store offentlige arbejdsmarked, og de findes ikke inden for arbejdsmarkedet for de organiserede arbejdsgiveres vedkommende.

Derimod findes eksklusivbestemmelser på ét ganske snævert afgrænset område, hvor de udøver en fornuftig funktion, nemlig i overenskomster mellem uorganiserede arbejdsgivere og en lønmodtagerorganisation. Her er de nødvendige for at beskytte de organiserede og sikre overholdelse af en overenskomsts rettigheder, som bl.a. ofte er kommet til verden efter en faglig kamp. At gøre indgreb i

denne fintfølede mekanisme er forkert. Det er både principielt betænkeligt og i praksis dumt.

Med den lov, som ministeren også henviser til før, og som blev gennemført efter dommen ved Menneskerettighedsdomstolens kendelse fra sommeren 1981, er der oven i købet gennemført en beskyttelse mod afskedigelse af i forvejen ansatte, der ikke ønsker at lade sig organisere, efter at deres arbejdsgiver har indgået en overenskomst med eksklusivbestemmelser. Derved er en række af de menneskelige problemer løst, og det ville efter min mening være tosset på et arbejdsmarked, der i forvejen har store problemer, gennem et generelt lovforslag mod eksklusivbestemmelser at skabe en række nye vanskeligheder.

Vi er ligesom ministeren modstandere af lovforslagets § 2, stk. 2. Vi mener, det kan være fornuftigt ved administrationen af en række offentlige tilskud at gøre modtagelse af disse tilskud betinget af, at man er medlem af en organisation. Det synes vi er helt rimeligt, men regeringens afvisning på dette punkt stiller selvfølgelig regeringens holdning i et noget afslørende lys. Er det i realiteten ikke kun de faglige organisationer, man er ude efter? Er man i realiteten overhovedet interesseret i den såkaldte frihed, når det drejer sig om erhvervenes forhold?

Bo Kristensen (KF):

Dette forslag fra fremskridtspartiet til lov om frihed for eksklusivaftaler lægger op til en diskussion, som vi har haft i folketinget flere gange, senest i 1982 på baggrund af Menneskerettighedsdomstolens dom. Det var på daværende tidspunkt en regering, der meget nødtvungen eller i hvert fald ikke godvilligt fremsatte et lovforslag på dette felt under et tydeligt pres fra de borgerlige partier.

Det var også på foranledning af medlem af det konservative folkeparti hr. Ninn-Hansen, den nuværende justitsminister, at sagen blev rejst i Europarådet, og at den senere blev fulgt op af hr. Bjørn Elmquist, således at sagen i virkeligheden er kørt i en fornuftig bane og lægger op til et fornuftigt europæisk samarbejde også på dette område.

Vi er af den opfattelse, at eksklusivaftaler på mange måder er en belastning for vores